

POWIATOWY URZĄD PRACY W LIPNIE

87 - 600 Lipno ul. Okrzei 7;

tel : 54 288-67- 00, fax. 54 288 67-50

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie lipnowskim w 2018 roku

Lipno, czerwiec 2019

Spis treści

1. Wstęp	3
2. Analiza ogólnej sytuacji na rynku pracy	9
3. Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych	21
4. Analiza rynku edukacyjnego	27
5. Podsumowanie	29
6. Informacja sygnałna	31

1. Wstęp¹

Zgodnie z zapisem ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tekst jednolity Dz.U. z 2015 r. Nr 149 z późn. zm.) prowadzenie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest jednym z zadań samorządu województwa oraz powiatu w zakresie polityki rynku pracy.

W roku 2015 wprowadzona została „*Nowa metodologia prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych na lokalnym rynku pracy*”. Metodologia ta przygotowana została na zlecenie Centrum Rozwoju Zasobów Ludzkich przez Instytut Nauk Społeczno-Ekonomicznych z Łodzi. Monitoring zawodów, podobnie jak dotychczas, prowadzony jest na trzech poziomach terytorialnych, tj.: powiatowym, wojewódzkim i krajowym, aczkolwiek wprowadzono szereg nowych rozwiązań metodologicznych, do których zaliczyć należy przede wszystkim zmianę:

- sposobu definiowania zawodów deficytowych i nadwyżkowych,
- zakresu wykorzystywanych źródeł danych,
- sposobu prezentacji wyników monitoringu.

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych rozumiany jest jako proces systematycznego obserwowania zjawisk zachodzących na rynku pracy dotyczących kształtowania się popytu na pracę i podaży zasobów pracy w przekroju terytorialno-zawodowym oraz formułowania na tej podstawie ocen, wniosków oraz prognoz niezbędnych dla prawidłowego funkcjonowania systemów: szkolenia bezrobotnych oraz kształcenia zawodowego. Rozumiany w taki sposób **monitoring** zawodów deficytowych i nadwyżkowych **ma na celu**:

- określenie kierunków i natężenia zmian zachodzących w strukturze zawodowo-kwalifikacyjnej na powiatowym, wojewódzkim i krajowym rynku pracy,
- stworzenie bazy informacyjnej dla przewidywania struktur zawodowo-kwalifikacyjnych w układzie lokalnym, wojewódzkim i krajowym,
- określenie odpowiednich kierunków szkolenia bezrobotnych dla zapewnienia spójności z potrzebami rynku pracy,

¹ Przedstawiony opis przygotowany został na podstawie „*Nowej metodologii prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych na lokalnym rynku pracy*”, Instytut Nauk Społeczno-Ekonomicznych, Łódź 2012.

- korektę poziomu, struktury i treści kształcenia zawodowego na poziomie ponadgimnazjalnym i wyższym,
- usprawnienie poradnictwa zawodowego poprzez wskazanie zawodów oraz kwalifikacji deficytowych i nadwyżkowych na lokalnych rynkach pracy,
- ułatwienie realizacji programów specjalnych dla aktywizacji osób długotrwale bezrobotnych w celu promowania ich ponownego zatrudnienia.

Zawody deficytowe to takie, na które istnieje na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie niż liczba bezrobotnych w danym zawodzie. Na potrzeby opracowania rankingu zawodów deficytowych zdefiniowano je jako te, dla których liczba ofert pracy jest wyższa niż liczba bezrobotnych, odsetek długotrwale bezrobotnych jest nieznaczny, a odpływ bezrobotnych przewyższa ich napływ w danym okresie sprawozdawczym.

Zawody zrównoważone to takie, na które na rynku pracy występuje zapotrzebowanie zbliżone do liczby bezrobotnych w danym zawodzie. Na potrzeby opracowania rankingu zawodów zrównoważonych zdefiniowano je jako te, dla których liczba ofert pracy jest zbliżona do liczby zarejestrowanych bezrobotnych, odsetek bezrobotnych długotrwale jest nieznaczny, a odpływ bezrobotnych przewyższa ich napływ w danym okresie sprawozdawczym.

Zawody nadwyżkowe to takie, na które istnieje na rynku pracy niższe zapotrzebowanie niż liczba bezrobotnych w danym zawodzie. Na potrzeby opracowania rankingu zawodów nadwyżkowych zdefiniowano je jako te, dla których liczba ofert pracy jest niższa niż liczba bezrobotnych, długotrwale bezrobocie jest relatywnie wysokie, a napływ bezrobotnych przewyższa ich odpływ w danym okresie sprawozdawczym.

Identyfikacja zawodów deficytowych i nadwyżkowych odbywa się poprzez łączne zastosowanie trzech wskaźników: dostępności ofert pracy, długotrwałego bezrobocia i płynności bezrobotnych.

Identyfikacja zawodów deficytowych i nadwyżkowych

Zawody	Wskaźnik dostępności oferty pracy ($\frac{B}{O}^k_t$)	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia (WDB^k_t)	Wskaźnik płynności bezrobotnych (WPB^k_t)
deficytowe	$B/O^k_t < 0,9$	$WDB^k_t \leq Me^2$ lub brak wartości	$WPB^k_t \geq 1$ lub brak wartości
zrównoważone	$0,9 \leq B/O^k_t \leq 1,1$	$WDB^k_t \leq Me$ lub brak wartości	$WPB^k_t \geq 1$ lub brak wartości
nadwyżkowe	$B/O^k_t > 1,1$ lub brak wartości	$WDB^k_t > Me$	$WPB^k_t < 1$

Źródło: Nowa metodologia prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych na lokalnym rynku pracy.

Powyższe założenia powodują, że **tylko nieznaczna część zawodów (ok. 10%-15%) przynależy do zawodów deficytowych, zrównoważonych lub nadwyżkowych**. Pozostałe zawody mają status nieokreślony. Do 2014 r. stosowany był tylko jeden wskaźnik – intensywności nadwyżki/deficytu³, a każdy z zawodów przypisany był do jednej z ww. grup. Poniżej wskazano definicje stosowanych wskaźników.

Wskaźnika dostępności ofert pracy:

$$B/O^k_t = \frac{\bar{B}^k_t}{\bar{O}^k_t}$$

gdzie:

\bar{B}^k_t – średniomiesięczna liczba bezrobotnych w grupie zawodów k w okresie t,

\bar{O}^k_t – średniomiesięczna liczba dostępnych ofert pracy w grupie zawodów k w okresie t.

² Me – Mediana (wartość środkowa – 50% obserwacji ma wartość mniejszą, a 50% wartość większą).

³ Wskaźnik liczony jako: iloraz liczby zgłoszonych wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej w danym zawodzie, w badanym okresie i liczby zarejestrowanych bezrobotnych w danym zawodzie, w badanym okresie.

Wskaźnik ten liczony jest jako: iloraz średniomiesięcznej liczby bezrobotnych w danej grupie zawodów, w badanym okresie i średniomiesięcznej liczby wolnych miejsc pracy dostępnych w PUP i Internecie w danej grupie zawodów, w badanym okresie.

Miernik informuje o dostępności oferty pracy dla bezrobotnych w danej elementarnej grupie zawodów. Im wyższa wartość wskaźnika, tym dostępność jest niższa. Wartość wskaźnika można interpretować jako przeciętną liczbę bezrobotnych przypadających na 1 ofertę pracy. **Im wyższa wartość wskaźnika tym mniejsza szansa na znalezienie zatrudnienia w grupie zawodów k.** Przyjmuje wartości z przedziału od zera do nieskończoności.

Wskaźnik = 0 – brak bezrobotnych w elementarnej grupie zawodów k. Dostępność oferty jest bardzo wysoka, a grupa zawodów k jest maksymalnie deficytowa.

Wskaźnik < 1 – przeciętnie każdy bezrobotny z danej elementarnej grupy ma szansę znaleźć pracę. Liczba dostępnych ofert pracy przewyższa liczbę bezrobotnych w grupie zawodów k.

Wskaźnik > 1 – dostępność oferty pracy jest relatywnie niska, gdyż liczba bezrobotnych przewyższa liczbę ofert pracy w grupie zawodów k.

Brak wartości – oferty pracy w elementarnej grupie zawodów k nie są dostępne, w rezultacie szansa znalezienia pracy jest zerowa, a cecha k jest maksymalnie nadwyżkowa.

Wskaźnika długotrwałego bezrobocia:

$$WDB_t^k = \frac{DB_t^k}{B_t^k} * 100$$

gdzie:

DB_t^k – liczba długotrwanie bezrobotnych w grupie zawodów k na koniec okresu t,

B_t^k – liczba zarejestrowanych bezrobotnych w grupie zawodów k na koniec okresu t.

Wartość wskaźnika informuje o tym, jaki odsetek bezrobotnych w elementarnej grupie zawodów stanowią długotrwanie bezrobotni. Im większa wartość wskaźnika tym więcej osób jest długotrwanie bezrobotnych w danej grupie zawodów. Wskaźnik przyjmuje wartości od 0%

(sytuacja, w której bezrobotni długotrwale nie występują) do 100% (w przypadku, gdy każdy bezrobotny w elementarnej grupie zawodów jest długotrwale bezrobotnym).

Wskaźnik płynności bezrobotnych:

$$WPB_t^k = \frac{OB_t^k}{NB_t^k}$$

gdzie:

OB_t^k – odpływ bezrobotnych w grupie zawodników k w okresie t,

NB_t^k – napływ bezrobotnych w grupie zawodów k w okresie t.

Wartość miernika wskazuje na kierunek i natężenie ruchu bezrobotnych w elementarnej grupie zawodów k.

Wskaźnik < 1 – napływ przewyższa odpływ, co oznacza wzrost liczby bezrobotnych w elementarnej grupie zawodów k.

Wskaźnik = 1 – odpływ jest równy napływowi (oba niezerowe), przez co liczba bezrobotnych w grupie zawodów k nie ulega zmianie.

Wskaźnik > 1 – odpływ przewyższa napływ, co oznacza spadek bezrobotnych w zawodzie k.

Brak wartości – napływ jest równy zeru.

Zakres tematyczny monitoringu dotyczy zawodów i specjalności określonych w klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy, wprowadzonej Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 kwietnia 2010 r. (Dz.U. z 2014 r., poz. 1145). Podstawowym źródłem informacji odnośnie bezrobotnych i ofert pracy według zawodów i specjalności są dane gromadzone w systemie Syriusz przez powiatowe urzędy pracy. W celu pełniejszej analizy lokalnego rynku pracy dodane zostało nowe źródło danych – realizowane przez WUP badanie ofert pracy publikowanych w Internecie. Dodatkowo, na poziomie lokalnym, wykorzystywane są dane z Systemu Informacji Oświatowej MEN o absolwentach i uczniach szkół ponadgimnazjalnych.

Na potrzeby wdrożenia nowej metodologii przygotowane zostały narzędzia informatyczne wspomagające proces prowadzenia monitoringu:

- serwis ogólnopolski www.mz.praca.gov.pl, na którym publikowane są dane wynikowe dla kraju oraz wszystkich województw i powiatów,
- moduł w systemie Syriusz do badania lokalnych pracodawców,
- moduł w systemie WUP Viator do badania ofert pracy dostępnych w Internecie.

Począwszy od 2015 r. w ramach monitoringu dostępne są informacje sygnałne za I i II półrocze danego roku, które zawierają rankingi zawodów deficytowych i nadwyżkowych. Informacje te generowane są automatycznie, a następnie publikowane w ogólnopolskim serwisie www.mz.praca.gov.pl. Dodatkowo przygotowywane są raporty roczne, które zawierają część opisową oraz roczne rankingi zawodów deficytowych i nadwyżkowych.

Terminy publikowania informacji sygnałnych:

- koniec sierpnia – informacja sygnałna za I półrocze danego roku kalendarzowego,
- koniec lutego – informacja sygnałna za II półrocze minionego roku kalendarzowego.

Terminy publikowania raportów rocznych:

- marzec – raporty powiatowe,
- czerwiec – raporty wojewódzkie oraz raport krajowy.

2. Analiza ogólnej sytuacji na rynku pracy

Urząd Pracy w Lipnie obejmuje swoim działaniem następujące gminy: Skępe, Lipno, Dobrzyń nad Wisłą, Bobrowniki, Kikół, Wielgie, Tłuchowo i Chrostkowo.

Stopa bezrobocia w powiecie lipnowskim na koniec grudnia 2018r. wynosiła 16,7%, w roku 2017 na koniec grudnia stopa bezrobocia wynosiła 14,4%. W odniesieniu do stopy bezrobocia w województwie, zaznaczyć należy, iż stopa ta w roku 2017 na koniec grudnia wynosiła 9,9%, zaś w roku 2018, zgodnie ze stanem na koniec grudnia 2018 wynosiła 8,8%.

Liczba nowych rejestracji w roku 2017 wynosiła 6694, zaś w roku 2018 liczba tych osób wynosiła 4663. Zauważyć należy, że liczba osób rejestrujących się spadła w roku 2018 w porównaniu do roku 2017 o 2031 osób.

Liczba osób wyrejestrowanych w roku 2018 wynosiła 4770, zaś w roku 2017 wynosiła 7905. Liczba osób bezrobotnych na dzień 31.12.2018 wynosiła 3923, porównywalnie w roku 2017, według stanu na dzień 31.12.2016r. liczba osób bezrobotnych wynosiła 4174, liczba osób bezrobotnych spadła zatem o 251 osób.

Pośród osób zarejestrowanych w roku 2018 wyodrębnić należy osoby długotrwale bezrobotne, których było 2410, co stanowiło 61,43 % ogółu osób zarejestrowanych. Najliczniejszą grupę stanowią jednak kobiety, których liczba wynosi 2775, stanowi to 70,70 % ogółu osób zarejestrowanych.

W odniesieniu do liczby osób zarejestrowanych należy również przeanalizować ilość zgłoszonych wolnych miejsc pracy. W roku 2018 zgłoszono 3018 wolnych miejsc pracy i aktywizacji zawodowej z czego 1817 były to oferty subsydiowane. Liczba ofert zatrudnienia lub innej pracy wynosi 1835, a liczba miejsc aktywizacji zawodowej 1183. W roku 2017 ogółem zgłoszono 3985 wolnych miejsc pracy i aktywizacji zawodowej, z czego 2915 stanowiły miejsca subsydiowane. Liczba ofert zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej wynosiła 2182, zaś miejsca aktywizacji zawodowej wynosiły 1803.

Dokonując analizy osób bezrobotnych i wolnych miejsc pracy według wielkich grup zawodów na wstępie należy wskazać na źródło informacji o strukturze bezrobotnych oraz wolnych miejsc pracy - są to dane zamieszczone w ogólnopolskim serwisie internetowym www.mz.praca.gov.pl. Do przygotowania zamieszczonych tam zestawień posłużyły dane z

systemu Syriusz oraz przygotowane przez WUP w Toruniu dane o liczbie ofert pracy zamieszczanych w Internecie.⁴

W odniesieniu do ściśle wskazanych grup zawodowych, wyodrębnić należy, że liczba osób bezrobotnych największa jest dla grupy wymienionych poniżej, grupy te zostały wymienione w kolejności według ilości osób bezrobotnych od największej ilości do najmniejszej:

- Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci),
- Gospodarze budynków,
- Kucharze,
- Robotnicy wykonujące proste prace w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani,
- Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie ogólnym,
- Mechanicy pojazdów samochodowych,
- Krawcy, kuśnierze, kapelusznicy i pokrewni
- Ślusarze i pokrewni,
- Fryzjerzy
- Piekarze, cukiernicy i pokrewni

Wskazać również należy jak zarysowuje się sytuacja dotycząca wolnych miejsc pracy na lokalnym rynku. Z danych wynika, że największy odsetek wolnych miejsc pracy był w grupie zawodów „Pracownicy wykonujący prace proste” i wynosił 36,69%. Kolejno jest to grupa „Pracownicy usług i sprzedawcy” 31,18% i „Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy” 11,05 % . Dla „Pracowników biurowych” odsetek wolnych miejsc pracy wynosił 8,29%. W grupie zawodów „Technicy i inny średni personel” odsetek ten wynosił 5,19%, zaś w zawodach „Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń” 4,73%. Odsetek wolnych miejsc pracy dla „Specjalistów” wynosił 1,60%. Kolejne grupy zawodów posiadają stosunkowo niski

⁴ Badaniem objęte są oferty pracy dostępne na portalu Zielona Linia (zielonalinia.gov.pl). Dane z każdego poniedziałku i środy kwietnia oraz października danego roku gromadzone są w ogólnopolskim systemie WUP Viator. Zweryfikowane przez WUP ogłoszenia automatycznie uogólniane są dla I i II półrocza danego roku.

odsetek wolnych miejsc pracy i tak dla grupy „Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy” wynosi 1,02%, a dla grupy zawodów „Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy” 0,24%.

Analizując dane dotyczące wolnych miejsc pracy, określić również należy ilość ofert pracy zgłaszanych do Powiatowego Urzędu Pracy oraz ilość ofert dostępnych w Internecie. Poniżej określono grupy zawodowe uporządkowane w kolejności od największej ilości ofert złożonych w PUP do najmniejszej.

- Pracownicy wykonujący prace proste,
- Pracownicy usług i sprzedawcy,
- Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy,
- Pracownicy biurowi,
- Technicy i inny średni personel Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy,
- Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń,
- Specjaliści,
- Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy,
- Przedstawiciele władz publicznych wyżsi urzędnicy i kierownicy.

Z kolei w odniesieniu do ilości ofert pracy zamieszczonych w Internecie wskazać należy, że ilość dla poszczególnych grup zawodowych jest odmienna niżeli w stosunku do ofert zgłaszanych w PUP. Poniżej określono grupy zawodowe uporządkowane w kolejności od największej ilości ofert zamieszczonych w Internecie do najmniejszej.

- Technicy i inny średni personel,
- Specjaliści,
- Pracownicy usług i sprzedawcy
- Przedstawiciele władz publicznych wyżsi urzędnicy i kierownicy,
- Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy,

- Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń,
- Pracownicy wykonujący prace proste,
- Pracownicy biurowi,
- Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy.

Dokonując analizy wolnych miejsc pracy w odniesieniu do ilości osób bezrobotnych niezmiernie ważne jest również określenie elementarnych grup zawodów, w których ilość osób bezrobotnych była największa w 2018r. Największa liczba osób bezrobotnych wykazana została dla Pracownicy wykonujący prace proste gdzie indziej niesklasyfikowani, liczba ta wynosiła 400, następnie wyodrębnić należy grupę Pracownicy wykonujący dorywcze prace proste tj. 129 osób. Dla grupy zawodów Gońcy, bagażowi i pokrewni ilość osób bezrobotnych wynosiła 106, zaś dla grupy Zamiatacze i pokrewni 103 osoby. 100 to liczba osób bezrobotnych dla grupy zawodów Sortowacze odpadów. Pomoce kuchenne i Ładowacze nieczystości stanowili grupę 85 osób. Z kolei niewielka różnica ilości osób bezrobotnych wskazana została dla grupy zawodów Układacze towarów na półkach, których liczba wynosiła 80, a dla Robotnicy pracujący przy przeładunku towarów 79 osób oraz Robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani 77 osób. Najniższa ilości osób bezrobotnych dotyczyła grupy zawodów min.: Operatorzy wprowadzania danych, Sekretarki (ogólne), Pracownicy obsługi biurowej, Mistrzowie produkcji w budownictwie, Operatorzy urządzeń do spalania odpadów, uzdatniania wody i pokrewni, Technicy nauk biologicznych (z wyłączeniem nauk medycznych), Technicy rolnictwa i pokrewni, Technicy leśnictwa, Technicy technologii żywności, Oficerowie pokładowi, piloci żeglugi i pokrewni, Operatorzy aparatury medycznej, Technicy farmaceutyczni, Technicy medyczni i dentyści, Dietetycy i żywieniowcy, Technicy weterynarii, Asystenci dentyści, Technicy fizjoterapii i masażyści, Średni personel ochrony środowiska, medycyny pracy i bhp, Ratownicy medyczni, Średni personel do spraw zdrowia gdzie indziej niesklasyfikowany, Dealerzy i maklerzy aktywów finansowych, Pracownicy do spraw kredytów, pożyczek i pokrewni, Księgowi, Średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych, Agenci ubezpieczeniowi, Przedstawiciele handlowi, Zaopatrzeniowcy, Spedytorzy i pokrewni, Pośrednicy pracy i zatrudnienia, Agenci i administratorzy nieruchomości, Pośrednicy usług biznesowych gdzie indziej niesklasyfikowani, Sekretarze prawni, Pracownicy administracyjni i sekretarze biura zarządu, Sekretarze medyczni i pokrewni, Policjanci, Urzędnicy państwowi do spraw nadzoru gdzie indziej

niesklasyfikowani, Średni personel z dziedziny prawa i pokrewny, Pracownicy wsparcia rodziny, pomocy społecznej i pracy socjalnej, Fotografowie, Plastycy, dekoratorzy wnętrz i pokrewni, Pracownicy bibliotek, galerii, muzeów, informacji naukowej i pokrewni, Szefowie kuchni i organizatorzy usług gastronomicznych, Muzycy i pokrewni, Operatorzy urządzeń teleinformatycznych, Technicy wsparcia informatycznego i technicznego, Operatorzy sieci i systemów komputerowych, Operatorzy urządzeń telekomunikacyjnych, w których odnotowano tylko 1 osobę bezrobotną.

Z kolei w odniesieniu do wskaźnika długotrwałego bezrobocia, poniżej zamieszczono tabelę, w której określono nazwę grupy elementarnej zawodu, ilość osób bezrobotnych, która minimalnie wynosi 20 oraz wskaźnik długotrwałego bezrobocia. Dane zamieszczone w tabeli uporządkowane zostały od najwyższego do najniższego wskaźnika długotrwałego bezrobocia, co umożliwiło uwidocznienie grupy szczególnie narażone na długotrwałe bezrobocie, z uwzględnieniem liczby osób bezrobotnych.

Tabela 1. Elementarne grupy zawodów o najwyższym wskaźniku długotrwałego bezrobocia

Lp.	Kod	Elementarne grupy zawodów	Bezrobotni - stan na koniec okresu	wskaźnik długotrwałego bezrobocia
1	7533	Szwaczki, hafciarki i pokrewni	56	82,14
2	7531	Krawcy, kuśnierze, kapelusznicy i pokrewni	85	80,00
3	9329	Robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani	103	76,70
4	5120	Kucharze	106	74,53
5	6130	Rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej	52	73,08
6	3142	Technicy rolnictwa i pokrewni	61	72,13
7	5223	Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	400	66,25
8	9112	Pomoce i sprzątaczkę biurowe, hotelowe i pokrewnie	38	65,79
9	7511	Masarze, robotnicy w przetwórstwie ryb i pokrewni	23	65,22
10	3314	Średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych	67	64,18

11	3343	Pracownicy administracyjni i sekretarze biura zarządu	25	64,00
12	9313	Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie ogólnym	100	64,00
13	7512	Piekarze, cukiernicy i pokrewni	77	63,64
14	3220	Dietetycy i żywieniowcy	49	63,27
15	5153	Gospodarze budynków	129	62,02
16	7131	Malarze budowlani i pokrewni	23	60,87
17	5141	Fryzjerzy	79	60,76
18	7522	Stolarze meblowi i pokrewni	23	56,52
19	4110	Pracownicy obsługi biurowej	52	55,77
20	6113	Ogrodnicy	29	55,17
21	2359	Specjaliści nauczania i wychowania gdzie indziej niesklasyfikowani	44	54,55
22	3434	Szefowie kuchni i organizatorzy usług gastronomicznych	22	54,55
23	4321	Magazynierzy i pokrewni	25	52,00
24	2422	Specjaliści do spraw administracji i rozwoju	51	50,98
25	7112	Murarze i pokrewni	57	49,12
26	5131	Kelnerzy	21	47,62
27	7223	Ustawiacze i operatorzy obrabiarek do metali i pokrewni	21	47,62
28	7222	Ślusarze i pokrewni	80	46,25
29	9312	Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie drogowym, wodnym i pokrewni	31	45,16
30	2421	Specjaliści do spraw zarządzania i organizacji	25	40,00
31	3512	Technicy wsparcia informatycznego i technicznego	22	36,36
32	7126	Hydraulicy i monterzy rurociągów	25	36,00

33	7231	Mechanicy pojazdów samochodowych	85	34,12
34	3115	Technicy mechanicy	39	30,77
35	7115	Cieśle i stolarze budowlani	26	30,77

Omawiając kwestię bezrobocia warto jest również wyszczególnić dane dotyczące dostępności ofert pracy, informacje zawarte w tabeli poniżej zostały posortowane malejąco wg wskaźnika dostępności ofert, co pozwoli uwidocznić grupy zawodów o najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy, tj. niskiej szansie na uzyskanie pracy w zawodzie.

Tabela 2. Elementarne grupy zawodów o najwyższym wskaźniku dostępności ofert pracy.

Lp.	Kod	Elementarne grupy zawodów	Wskaźnik dostępności ofert pracy
1	8341	Operatorzy wolnobieżnych maszyn rolniczych i leśnych	266,00
2	2421	Specjaliści do spraw zarządzania i organizacji	250,00
3	3434	Szefowie kuchni i organizatorzy usług gastronomicznych	237,00
4	3115	Technicy mechanicy	146,00
5	7222	Ślusarze i pokrewni	142,33
6	7533	Szwaczki, hafciarki i pokrewni	126,20
7	3144	Technicy technologii żywności	111,00
8	3512	Technicy wsparcia informatycznego i technicznego	103,50
9	2330	Nauczyciele gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych (z wyjątkiem nauczycieli kształcenia zawodowego)	103,00
10	5413	Pracownicy ochrony osób i mienia	92,50
11	2413	Analitycy finansowi	79,00
12	8182	Maszyniści kotłów parowych i pokrewni	72,00
13	7511	Masarze, robotnicy w przetwórstwie ryb i pokrewni	69,80
14	5141	Fryzjerzy	68,23
15	7412	Elektromechanicy i elektromonterzy	66,67
16	2132	Specjaliści w zakresie rolnictwa, leśnictwa i pokrewni	56,00
17	3112	Technicy budownictwa	56,00
18	2411	Specjaliści do spraw księgowości i rachunkowości	49,00
19	3113	Technicy elektrycy	47,00
20	7114	Betoniarze, betoniarze zbrojarze i pokrewni	42,00
21	2144	Inżynierowie mechanicy	39,00
22	7318	Rękodzielnicy wyrobów z tkanin, skóry i pokrewnych materiałów	38,00
23	5329	Pracownicy opieki osobistej w ochronie zdrowia i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	36,50

24	7131	Malarze budowlani i pokrewni	35,12
25	4412	Listonosze i pokrewni	35,00
26	7512	Piekarze, cukiernicy i pokrewni	34,63
27	8159	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów włókienniczych, futrzarskich i skórzanych gdzie indziej niesklasyfikowani	30,00
28	9121	Praczkarki ręczne i prasowacze	30,00
29	8114	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów cementowych, kamiennych i pokrewni	29,00
30	2359	Specjaliści nauczania i wychowania gdzie indziej niesklasyfikowani	28,56
31	5120	Kucharze	26,10
32	7129	Robotnicy budowlani robót wykończeniowych i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	25,67
33	7121	Dekarze	25,50
34	2519	Analitycy systemów komputerowych i programiści gdzie indziej niesklasyfikowani	25,00
35	7113	Robotnicy obróbki kamienia	25,00
35	7214	Robotnicy przygotowujący i wznoszący konstrukcje metalowe	24,50
37	2131	Biolodzy i pokrewni	24,00
38	8219	Monterzy gdzie indziej niesklasyfikowani	21,00
39	3119	Technicy nauk fizycznych i technicznych gdzie indziej niesklasyfikowani	20,67
40	7231	Mechanicy pojazdów samochodowych	20,67
41	7223	Ustawiacze i operatorzy obrabiarek do metali i pokrewni	20,38
42	7421	Monterzy i serwisanci urządzeń elektronicznych	20,00
43	2619	Specjaliści z dziedziny prawa gdzie indziej niesklasyfikowani	18,20
44	6113	Ogrodnicy	17,78
45	5223	Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	17,12
46	9313	Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie ogólnym	15,28
47	9213	Robotnicy wykonujący prace proste przy uprawie roślin i hodowli zwierząt	15,00
48	7534	Tapicerzy i pokrewni	14,50
49	7122	Posadzkarze, parkieciarze i glazurnicy	14,33
50	2352	Nauczyciele szkół specjalnych	14,00
51	2423	Specjaliści do spraw zarządzania zasobami ludzkimi	14,00
52	7322	Drukarze	14,00
53	7132	Lakiernicy	13,79
54	5163	Pracownicy zakładów pogrzebowych	13,50
55	8121	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji i przetwórstwa metali	13,50
56	2221	Pielęgniarki bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji	12,00
57	8189	Operatorzy innych maszyn i urządzeń przetwórczych gdzie indziej niesklasyfikowani	12,00
58	9111	Pomoce domowe i sprzątaczkarki	12,00
59	7126	Hydraulicy i monterzy rurociągów	11,88
60	9215	Robotnicy wykonujący prace proste w leśnictwie	11,67
61	5131	Kelnerzy	11,28
62	5142	Kosmetyczki i pokrewni	10,63
63	7119	Robotnicy robót stanu surowego i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	10,50
64	7522	Stolarze meblowi i pokrewni	10,16
65	2299	Specjaliści ochrony zdrowia gdzie indziej niesklasyfikowani	10,00

66	5221	Właściciele sklepów	10,00
67	7115	Cieśle i stolarze budowlani	9,58
68	4311	Pracownicy do spraw rachunkowości i księgowości	9,29
69	4226	Recepcjoniści (z wyłączeniem hotelowych)	8,50
70	6210	Robotnicy leśni i pokrewni	8,47
71	7233	Mechanicy maszyn i urządzeń rolniczych i przemysłowych	7,72
72	9333	Robotnicy pracujący przy przeladunku towarów	7,58
73	8142	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych	7,43
74	7112	Murarze i pokrewni	7,20
75	8172	Operatorzy maszyn i urządzeń do obróbki drewna	7,17
76	7212	Spawacze i pokrewni	7,00
77	9312	Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie drogowym, wodnym i pokrewni	6,33
78	5249	Pracownicy sprzedaży i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	6,22
79	7213	Błacharze	6,20
80	7411	Elektrycy budowlani i pokrewni	5,88
81	9211	Robotnicy wykonujący proste prace polowe	5,87
82	2142	Inżynierowie budownictwa	5,80
83	3254	Technicy fizjoterapii i masażyści	5,80
84	3412	Pracownicy wsparcia rodziny, pomocy społecznej i pracy socjalnej	5,59
85	3432	Plastycy, dekoratorzy wnętrz i pokrewni	5,00
86	3511	Operatorzy urządzeń teleinformatycznych	5,00
87	5311	Opiekunowie dziecięcy	5,00
88	4321	Magazynierzy i pokrewni	4,68
89	8322	Kierowcy samochodów osobowych i dostawczych	4,53
90	8211	Monterzy maszyn i urządzeń mechanicznych	4,50
91	3343	Pracownicy administracyjni i sekretarze biura zarządu	4,46
92	9329	Robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani	4,31
93	2431	Specjaliści do spraw reklamy i marketingu	4,22
94	7123	Tynkarze i pokrewni	4,11
95	1323	Kierownicy do spraw budownictwa	3,67
96	9112	Pomoce i sprzętaczki biurowe, hotelowe i pokrewne	3,66
97	8131	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów chemicznych	3,58
98	3313	Księgowi	3,50
99	3339	Pośrednicy usług biznesowych gdzie indziej niesklasyfikowani	3,50
100	7116	Robotnicy budowy dróg	3,33
101	7532	Konstruktorzy i krojczowie odzieży	3,22
102	1221	Kierownicy do spraw marketingu i sprzedaży	3,17
103	3214	Technicy medyczni i dentystyczni	3,17
104	5132	Barmani	3,13
105	3323	Zaopatrzeniowcy	3,11
106	3321	Agenci ubezpieczeniowi	3,00
107	4415	Pracownicy działów kadr	3,00
108	2342	Specjaliści do spraw wychowania małego dziecka	2,67
109	8332	Kierowcy samochodów ciężarowych	2,58

110	7127	Monterzy i konserwatorzy instalacji klimatyzacyjnych i chłodniczych	2,50
111	9212	Robotnicy wykonujący prace proste w hodowli zwierząt	2,43
112	8153	Operatorzy maszyn do szycia	2,38
113	4110	Pracownicy obsługi biurowej	2,08
114	3213	Technicy farmaceutyczni	2,00
115	3256	Ratownicy medyczni	2,00
116	4211	Kasjerzy bankowi i pokrewni	1,95
117	5153	Gospodarze budynków	1,88
118	7111	Monterzy konstrukcji budowlanych i konserwatorzy budynków	1,71
119	3259	Średni personel do spraw zdrowia gdzie indziej niesklasyfikowany	1,68
120	7521	Robotnicy przygotowujący drewno i pokrewni	1,59
121	7523	Ustawiacze i operatorzy maszyn do obróbki i produkcji wyrobów z drewna	1,50
122	8344	Kierowcy operatorzy wózków jezdniowych	1,48
123	3111	Technicy nauk chemicznych, fizycznych i pokrewni	1,30
124	9412	Pomoce kuchenne	1,25
125	9629	Pracownicy wykonujący prace proste gdzie indziej niesklasyfikowani	1,16
126	2433	Specjaliści do spraw sprzedaży (z wyłączeniem technologii informacyjno-komunikacyjnych)	1,15
127	4120	Sekretarki (ogólne)	1,04
128	2166	Projektanci grafiki i multimediiów	1,00
129	8331	Kierowcy autobusów i motorniczowie tramwajów	1,00
130	7514	Robotnicy przetwórstwa surowców roślinnych	0,96
131	8342	Operatorzy sprzętu do robót ziemnych i urządzeń pokrewnych	0,93
132	9613	Zamiatacze i pokrewni	0,83
133	2514	Programiści aplikacji	0,75
134	3331	Spedytorzy i pokrewni	0,67
135	3322	Przedstawiciele handlowi	0,66
136	1324	Kierownicy do spraw logistyki i dziedzin pokrewnych	0,64
137	3312	Pracownicy do spraw kredytów, pożyczek i pokrewni	0,57
138	5230	Kasjerzy i sprzedawcy biletów	0,55
139	1321	Kierownicy do spraw produkcji przemysłowej	0,50
140	9129	Pozostali pracownicy zajmujący się sprzątniem	0,50
141	9621	Gońcy, bagażowi i pokrewni	0,36
142	5312	Asystenci nauczycieli	0,27
143	9612	Sortowacze odpadów	0,25
144	5243	Agenci sprzedaży bezpośredniej	0,23
145	7125	Szklarze	0,16
146	5245	Sprzedawcy w stacji paliw	0,11
147	2141	Inżynierowie do spraw przemysłu i produkcji	0,08
148	9214	Robotnicy wykonujący prace proste w ogrodnictwie i sadownictwie	0,05

Tabela 3. Elementarne grupy zawodów o najniższym, różnym od 0 wskaźniku dostępności ofert pracy, ze wskazaniem minimum 10 miejsc pracy.

Lp.	Kod zawodu	Elementarne grupy zawodów	Średniomiesięczna liczba ofert pracy	wskaźnik dostępności ofert pracy
1	9214	Robotnicy wykonujący prace proste w ogrodnictwie i sadownictwie	42,58	0,05
2	2141	Inżynierowie do spraw przemysłu i produkcji	1,08	0,08
3	5245	Sprzedawcy w stacji paliw	3,83	0,11
4	7125	Szklarze	1,58	0,16
5	5243	Agenci sprzedaży bezpośredniej	1,08	0,23
6	9612	Sortowacze odpadów	1,00	0,25
7	5312	Asystenci nauczycieli	2,17	0,27
8	9621	Gońcy, bagażowi i pokrewni	3,67	0,36
9	1321	Kierownicy do spraw produkcji przemysłowej	0,17	0,50
10	9129	Pozostali pracownicy zajmujący się sprzętaniem	0,50	0,50

Zamieszczona powyżej tabela zawiera dane uporządkowane rosnąco według wskaźnika dostępności ofert pracy, ma to na celu uwidocznienie grup charakteryzujących się wysoką szansą na uzyskanie oferty pracy w zawodzie, ponadto w tabeli tej zamieszczono dane dotyczące ilości zgłoszonych ofert pracy.

Liczba osób bezrobotnych bez zawodu w 2018r. wynosiła 951. Poniżej zaprezentowano tabelę, w której zamieszczono szczegółowe informacje dotyczące wykształcenia oraz ilości osób bezrobotnych bez zawodu.

Tabela 4. Liczba oraz struktura osób bez zawodu według wykształcenia

Poziomu wykształcenia	Liczba osób bezrobotnych bez zawodu
gimnazjalne i poniżej	599
zasadnicze zawodowej	62
średnie ogólnokształcące	165
policealne i średnie zawodowe	115
wyższe	10
Typ ukończonej szkoły:	
zasadnicza szkoła zawodowa	50
szkoła przysposabiająca do pracy	0
technikum	90
liceum ogólnokształcące	114

liceum profilowane	30
technikum uzupełniające	1
liceum uzupełniające	1
szkoła policealna	14
wyższa	9

3. Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych

Poniżej zaprezentowano ranking zawodów deficytowych. Jak widać w tabeli zamieszczonej poniżej dla grupy zawodu kierownicy do spraw logistyki i dziedzin pokrewnych jest najwyższy wskaźnik dostępności ofert pracy i wynosi 0,64.

Tabela 5. Ranking elementarnych grup zawodów deficytowych w 2018 roku

MAKSYMALNY DEFICYT*				
Kod	Elementarna grupa zawodów	Liczba dostępnych ofert pracy	Odsetek ofert subsydiowanych(%)	Odsetek wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej(%)
4414	Technicy archiwiści i pokrewni	1	0,00	0,00
2621	Archiwiści i muzealnicy	1	70,00	70,00
8141	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów gumowych	1	83,33	33,33

6122	Hodowcy drobiu	0	60,00	60,00
3141	Technicy nauk biologicznych (z wyłączeniem nauk medycznych)	0	75,00	50,00
3433	Pracownicy bibliotek, galerii, muzeów, informacji naukowej i pokrewni	0	75,00	50,00
1219	Kierownicy do spraw obsługi biznesu i zarządzania gdzie indziej niesklasyfikowani	0		0,00
3334	Agenci i administratorzy nieruchomości	0		0,00
4132	Operatorzy wprowadzania danych	0	100,00	100,00
8122	Operatorzy urządzeń do obróbki powierzchniowej metali i nakładania powłok	0	66,67	66,67
9122	Czyściciele pojazdów	0	66,67	66,67
2282	Farmaceuci specjaliści	0	0,00	0,00
3251	Asystenci dentystyczni	0	50,00	50,00
4419	Pracownicy obsługi biura gdzie indziej niesklasyfikowani	0	100,00	100,00
8155	Operatorzy maszyn do wyprawiania futer i skór	0	100,00	0,00
9123	Zmywacze okien	0	50,00	50,00

DEFICYT

kod	Elementarna grupa zawodów	Średniomi esiężna liczba bezrobotny ch	Średniomi esiężna liczba dostępnych ofert pracy	Wskaźnik dostępności ofert pracy	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia	Wskaźnik płynności bezrobotnych	Odsetek ofert subsydiowanych (%)	Odsetek wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej (%)
9214	Robotnicy wykonujący prace proste w ogrodnictwie i sadownictwie	1,92	42,58	0,05	50,00	1,50	0,20	0,20
2141	Inżynierowie do spraw przemysłu i produkcji	0,08	1,08	0,08		1,00	0,00	0,00
5245	Sprzedawcy w stacji paliw	0,42	3,83	0,11		1,40	50,00	31,82
7125	Szklarze	0,25	1,58	0,16			14,29	14,29

5243	Agenci sprzedaży bezpośredniej	0,25	1,08	0,23		1,00	0,00	0,00
9612	Sortowacze odpadów	0,25	1,00	0,25			0,00	0,00
1321	Kierownicy do spraw produkcji przemysłowej	0,08	0,17	0,50			0,00	0,00
3312	Pracownicy do spraw kredytów, pożyczek i pokrewni	0,33	0,58	0,57		1,00	100,00	100,00
1324	Kierownicy do spraw logistyki i dziedzin pokrewnych	0,75	1,17	0,64			0,00	0,00

W przypadku maksymalnego deficytu liczba bezrobotnych równa jest zero. W rezultacie wskaźnik dostępności ofert pracy równa się zero, a pozostałe mierniki nie osiągają wartości. Z tego względu zaleca się prezentację tej grupy według malejącej liczby dostępnych ofert pracy.

Jako **zawody deficytowe** wskazane zostały profesje, dla których liczba ofert pracy jest wyższa niż liczba bezrobotnych ($B/O_{k;t} < 0,9$), odsetek długotrwale bezrobotnych jest nieznaczny ($WDB_{k;t} \leq Me$), a odpływ bezrobotnych przewyższa ich napływ w danym okresie sprawozdawczym ($WPB_t^k \geq 1$).

Dodatkowo zidentyfikowane zostały grupy **maksymalnie deficytowe** czyli takie, w których dostępne były miejsca pracy a nie było zarejestrowanych osób bezrobotnych ($B/O_{k;t} = 0$, a pozostałe wskaźniki nie przyjmują żadnej wartości).

Poniżej zamieszczono tabelę z rankingiem zawodów nadwyżkowych. Ranking ten został zaprezentowany zgodnie z malejącym wskaźnikiem dostępności ofert pracy. Najwyższy wskaźnik dostępności ofert pracy posiada grupa zawodów Operatorzy wolnobieżnych maszyn rolniczych i leśnych następnie Szefowie kuchni i organizatorzy usług gastronomicznych, Maszyniści kotłów parowych i pokrewni znaleźli się na trzecim miejscu.

Tabela 7. Ranking elementarnych grup zawodów nadwyżkowych w 2018 roku.

MAKSYMALNA NADWYŻKA*								
kod	Elementarna grupa zawodów				Liczba bezrobotnych			
8160	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów spożywczych i pokrewni				18			
2631	Ekonomiści				15			
5152	Pracownicy usług domowych				4			
8312	Dyżurni ruchu, manewrowi i pokrewni				4			
2632	Archeolodzy, socjolodzy i specjaliści dziedzin pokrewnych				3			
6129	Hodowcy zwierząt gdzie indziej niesklasyfikowani				3			
6221	Hodowcy ryb				0			
NADWYŻKA								
Kod	Elementarna grupa zawodów	Średniomiesięczna liczba bezrobotnych	Średnio miesięczna liczba dostępnych ofert pracy	Wskaźnik dostępności ofert pracy	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia	Wskaźnik płynności bezrobotnych	Odsetek ofert subsydiowanych (%)	Odsetek wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej (%)
8341	Operatorzy wolnobieżnych maszyn rolniczych i leśnych	22,17	0,08	266,00	66,67	0,97	0,00	0,00
3434	Szefowie kuchni i organizatorzy usług gastronomicznych	19,75	0,08	237,00	54,55	0,93		0,00
8182	Maszyniści kotłów parowych i pokrewni	6,00	0,08	72,00	62,50	0,73	100,00	0,00
5141	Fryzjerzy	73,92	1,08	68,23	60,76	0,80	38,46	23,08
2132	Specjaliści w zakresie rolnictwa, leśnictwa i pokrewni	4,67	0,08	56,00	75,00	0,88		0,00
7318	Rękodzielni	3,17	0,08	38,00	100,00	0,75	100,00	0,00

	cy wyrobów z tkanin, skóry i pokrewnych materiałów							
7131	Malarze budowlani i pokrewni	23,42	0,67	35,12	60,87	0,98	50,00	50,00
9121	Pracznicy ręczne i prasowacze	12,50	0,42	30,00	57,14	0,81	80,00	20,00
8114	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów cementowych, kamiennych i pokrewni	2,42	0,08	29,00	66,67	0,50	0,00	0,00
2359	Specjaliści nauczania i wychowania gdzie indziej niesklasyfikowani	42,83	1,50	28,56	54,55	0,99	100,00	50,00
3119	Technicy nauk fizycznych i technicznych gdzie indziej niesklasyfikowani	15,50	0,75	20,67	53,33	0,76	28,57	0,00
5223	Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	386,67	22,58	17,12	66,25	0,99	55,49	39,01
7122	Posadzkarze, parkieciarze i glazurnicy	3,58	0,25	14,33	66,67	0,80	33,33	33,33
2352	Nauczyciele	1,17	0,08	14,00	100,00	0,67	0,00	0,00

	szkół specjalnych							
9215	Robotnicy wykonujący prace proste w leśnictwie	2,92	0,25	11,67	66,67	0,67	66,67	0,00
5221	Właściciele sklepów	0,83	0,08	10,00	100,00	0,33	100,00	100,00
4311	Pracownicy do spraw rachunkowości i księgowości	5,42	0,58	9,29	66,67	0,75	16,67	0,00
6210	Robotnicy leśni i pokrewni	10,58	1,25	8,47	81,82	0,83	13,33	13,33
4321	Magazynierzy i pokrewni	23,42	5,00	4,68	52,00	0,89	47,92	35,42
3343	Pracownicy administracyjni i sekretarze biura zarządu	24,17	5,42	4,46	64,00	0,90	75,47	39,62
9112	Pomoce i sprzętaczki biurowe, hotelowe i pokrewne	40,25	11,00	3,66	65,79	0,87	68,07	22,69
1221	Kierownicy do spraw marketingu i sprzedaży	1,58	0,50	3,17	100,00	0,50	0,00	0,00
4110	Pracownicy obsługi biurowej	48,42	23,33	2,08	55,77	0,75	78,85	44,23
5153	Gospodarze budynków	126,92	67,58	1,88	62,02	0,89	96,07	70,25
7521	Robotnicy przygotowujący drewno i pokrewni	2,25	1,42	1,59	66,67	0,75	100,00	40,00

* W przypadku maksymalnej nadwyżki liczba ofert pracy równa jest zero. W rezultacie wskaźnik dostępności ofert pracy nie przyjmuje wartości. Z tego względu zaleca się prezentację tej grupy według malejącej przeciętnej miesięcznej liczby bezrobotnych, tj.

$$\left(\sum_{m=1}^n B_m^k \right) / 12.$$

Zawody nadwyżkowe charakteryzują się niższym zapotrzebowaniem niż liczba bezrobotnych w danym zawodzie ($\frac{B}{O}^k > 1,1$), relatywnie wysokim poziomem długotrwałego bezrobocia

($WDB_t^k > Me$) oraz napływem bezrobotnych wyższym niż odpływ bezrobotnych ($WPB_k^t < 1$).

Zawodami **maksymalnie nadwyżkowymi** są natomiast profesje, w których zarejestrowani byli bezrobotni nie było natomiast miejsc pracy (B/O_k^t nie przyjmuje wartości).

4. Analiza rynku edukacyjnego

W roku 2018 r. na terenie powiatu szkoły ponadgimnazjalne ukończyło 514 osób. Najliczniejszą grupę stanowili absolwenci *Liceum ogólnokształcącego* 234 osób- 45,52%. W tym samym czasie w ewidencji PUP pozostawało 113 bezrobotnych absolwentów z wykształceniem ponadgimnazjalnym, wśród których największą grupę stanowiły osoby po technikum.

Absolwenci szkół z terenu powiatu najczęściej kończyli naukę w zawodzie Szefowie kuchni i organizatorzy usług gastronomicznych. Największy wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów (%) dotyczył natomiast grupy zawodów Technicy wsparcia informatycznego i technicznego.

Poniżej zamieszczono tabelę przedstawiającą liczbę absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów według elementarnej grupy zawodów w 2018 roku.

Tabela 8. Liczba absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów według elementarnej grupy zawodów w 2018 roku

Nazwa elementarnej grupy zawodów	Liczba absolwentów w roku szkolnym kończącym się w roku sprawozdawczym		Liczba bezrobotnych absolwentów**	Liczba bezrobotnych	Wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów (%)	Wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród bezrobotnych
	ogółem	posiadający tytuł zawodowy *	koniec grudnia roku sprawozdawczego	koniec grudnia roku sprawozdawczego	koniec grudnia roku sprawozdawczego	koniec grudnia roku sprawozdawczego
Szefowie kuchni i organizatorzy usług gastronomicznych	11	11	5	21	45,45%	23,81%
Średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych	10	10	4	29	40,00%	13,79%
Technicy wsparcia informatycznego i technicznego	9	9	7	19	77,78%	36,84%
Technicy rolnictwa i pokrewni	8	8	3	20	37,50%	15,00%
Technicy elektrycy	5	5	0	0		
Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	4	4	3	54	75,00%	5,56%
Technicy mechanicy	3	3	2	12	66,67%	16,67%
Technicy budownictwa	3	3	0	7	0,00%	0,00%
Pomocniczy personel medyczny	3	3	0	6	0,00%	0,00%
Technicy elektronicy i	2	2	1	1	50,00%	100,00%

pokrewni						
Pracownicy administracyjni i sekretarze biura zarządu	1	1	0	10	0,00%	0,00%

5. Podsumowanie

Analiza osób bezrobotnych w powiecie lipnowskim wykazała, że ich sytuacja na lokalnym rynku pracy jest nadal trudna. W końcu roku 2018 w powiecie lipnowskim generalnie odnotowano niewielki spadek liczby bezrobotnych w porównaniu do stanu na koniec roku 2017 o 251 osób bezrobotnych.

Mimo, że wciąż zwiększa się inicjatywa w podejmowaniu działań zwiększających możliwości planowania i poszukiwania zatrudnienia, jest bardzo trudno zmienić nastawienie osób długotrwale pozostających bez pracy, gdyż wychodzą one z założenia, iż podejmowanie jakichkolwiek działań nie przyniesie oczekiwanego rezultatu, czyli podjęcia pracy. Natomiast bardzo często powodem zjawiska bezrobocia wśród kobiet jest właśnie długi okres pozostawania bez pracy, najczęściej spowodowany wychowaniem dzieci i prowadzeniem gospodarstwa domowego, a co za tym idzie dezaktualizacje kwalifikacji zawodowych, braku lub niewielkie doświadczenie zawodowe.

Po przeprowadzonej analizie można stwierdzić, że w przebadanym okresie wyodrębniono zawody, w których wskaźnik długotrwałego bezrobocia był najwyższy, do zawodów tych zaliczyć można między innymi: Szwaczki, hafciarki i pokrewni, Krawcy, kuśnierze, kapelusznicy i pokrewni, Robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani, Kucharze, Rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej. Z kolei liczba osób bezrobotnych najwyższa jest dla grupy zawodów Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci).

Największy wskaźnik dostępności ofert pracy w analizowanym okresie wyodrębniony został dla następujących elementarnych grup zawodów :

- Operatorzy wolnobieżnych maszyn rolniczych i leśnych
- Specjaliści do spraw zarządzania i organizacji
- Szefowie kuchni i organizatorzy usług gastronomicznych

Z kolei najniższy wskaźnik dostępności ofert pracy wskazano w grupie zawodów Robotnicy wykonujący prace proste w ogrodnictwie i sadownictwie.

W odniesieniu do osób bezrobotnych, którzy nie posiadają zawodu wskazać należy, iż najlichniesza grupa osób posiada wykształcenie gimnazjalne i poniżej. Liczba tych osób wynosi 599 i znacznie przewyższa pozostałą ilość osób pozostających bez pracy, którzy również nie posiadają zawodu, aczkolwiek posiadają inne wykształcenie np. dużo jest osób, którzy posiadają wykształcenie średnie ogólnokształcące tj. 165.

Mając powyższe na uwadze, wskazać należy, że na terenie powiatu w roku 2018 szkoły ponadgimnazjalne ukończyło 514 osób. Najlichnieszą grupę stanowią absolwenci *Liceum ogólnokształcącego* 234 osób. Największe bezrobocie wśród absolwentów szkół ponadgimnazjalnych odnotowano dla grupy zawodów: Szefowie kuchni i organizatorzy usług gastronomicznych, Średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych, Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci).

Najwyższy wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród bezrobotnych odnotowano dla grupy zawodów: Plastycy, dekoratorzy wnętrz i pokrewni oraz Średni personel do spraw zdrowia gdzie indziej niesklasyfikowany.

6. Informacja sygnalna

ZAWODY DEFICYTOWE I NADWYŻKOWE w Powiat lipnowski INFORMACJA SYGNALNA 2018 R.

Sekcja	Zaklasyfikowanie	Grupa elementarna
DEFICYT	zawód maksymalnie deficytowy	Technicy archiwistów i pokrewni
		Archiwiści i muzealnicy
		Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów gumowych
		Hodowcy drobiu
		Pracownicy bibliotek, galerii, muzeów, informacji naukowej i pokrewni
		Technicy nauk biologicznych (z wyłączeniem nauk medycznych)
		Agenci i administratorzy nieruchomości
		Czyściciele pojazdów
		Kierownicy do spraw obsługi biznesu i zarządzania gdzie indziej niesklasyfikowani
		Operatorzy urządzeń do obróbki powierzchniowej metali i nakładania powłok
		Operatorzy wprowadzania danych
		Asystenci dentystyczni
		Farmaceuci specjaliści
		Operatorzy maszyn do wyprawiania futer i skór
		Pracownicy obsługi biura gdzie indziej niesklasyfikowani
	Zmywacze okien	
	zawód deficytowy	Robotnicy wykonujący prace proste w ogrodnictwie i sadownictwie
		Inżynierowie do spraw przemysłu i produkcji
		Sprzedawcy w stacji paliw
		Szklarze
Agenci sprzedaży bezpośredniej		
Sortowacze odpadów		
Kierownicy do spraw produkcji przemysłowej		
Pracownicy do spraw kredytów, pożyczek i pokrewni		
Kierownicy do spraw logistyki i dziedzin pokrewnych		
RÓWNOWAGA	zawód zrównoważony	Operatorzy sprzętu do robót ziemnych i urządzeń pokrewnych
		Projektanci grafiki i multimedków
NADWYŻKA	zawód nadwyżkowy	Operatorzy wolnobieżnych maszyn rolniczych i leśnych
		Szefowie kuchni i organizatorzy usług gastronomicznych
		Maszyniści kotłów parowych i pokrewni
		Fryzjerzy
		Specjaliści w zakresie rolnictwa, leśnictwa i pokrewni
		Rękodzielnicy wyrobów z tkanin, skóry i pokrewnych materiałów
		Malarze budowlani i pokrewni
		Praczk ręczne i prasowacze
		Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów cementowych, kamiennych i pokrewni
		Specjaliści nauczania i wychowania gdzie indziej niesklasyfikowani
		Technicy nauk fizycznych i technicznych gdzie indziej niesklasyfikowani

		Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	
		Posadzkarze, parkieciarze i glazurnicy	
		Nauczyciele szkół specjalnych	
		Robotnicy wykonujący prace proste w leśnictwie	
		Właściciele sklepów	
		Pracownicy do spraw rachunkowości i księgowości	
		Robotnicy leśni i pokrewni	
		Magazynierzy i pokrewni	
		Pracownicy administracyjni i sekretarze biura zarządu	
		Pomoce i sprzątaczk biurowe, hotelowe i pokrewne	
		Kierownicy do spraw marketingu i sprzedaży	
		Pracownicy obsługi biurowej	
		Gospodarze budynków	
		Robotnicy przygotowujący drewno i pokrewni	
	zawód maksymalnie nadwyżkowy		Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów spożywczych i pokrewni
			Ekonomiści
			Pracownicy usług domowych
			Dyżurni ruchu, manewrowi i pokrewni
			Archeolodzy, socjolodzy i specjaliści dziedzin pokrewnych
			Hodowcy zwierząt gdzie indziej niesklasyfikowani
			Hodowcy ryb

***Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych został wykonany według nowej metodologii przygotowanej w ramach projektu współfinansowanego ze środków UE w ramach EFS „Opracowanie nowych zaleceń metodycznych prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych na lokalnym rynku pracy”.**